

THE ROMAN BATHS BATH

Besök på de romerska baden

De romerska baden är en av bäst bevarade arkeologiska lämningarna i norra Europa.

De flesta besökare tillbringar ca 1½ timme här.

Vi hoppas du får ett trevligt besök.

Om du behöver hjälp är du välkommen att vända dig till personalen.

Avgiftsfria rundvisningar börjar varje hel timme och avgår från den stora bassängen Great Bath. Rundvisningen tar 30-40 minuter och är på engelska.

Det finns två butiker i de romerska baden, och efter besöket kan du förfriska dig i pumprummet från 1700-talet.

Drick inte vattnet i bassängerna! I pumprummet finns hälsobrunnsvatten att dricka.

Observera att det inte är tillåtet att äta, dricka, tugga tuggummi och röka på området.

Varmvatten

Det finns tre varma källor i Bath. Den största av dem är den romerska heliga källan, som rinner upp från ett djup på ca 3000 meter. Vattnet innehåller 43 olika mineraler, har ett flöde på 1 250 000 liter per dag och håller en konstant temperatur på 46,5 °C. Det var runt denna varma källa som de romerska baden och det romerska templet uppfördes.

Romerskt ursprung

De romerska baden i Bath (Aquae Sulis på latin) grundades efter den romerska invasionen av Britannien år 43 e.Kr. Vi vet från en inskrift att det fanns år 75 e.Kr. Baden uppkallades efter källans keltiska gudinna Sulis, som identifierades med den romerska gudinnan Minerva. Norr om källan byggdes en plats omringat av kolonnader med ett tempel till Sulis Minerva, och till söder inrättades en rad bassänger för kroppsvätt och hälsobad. Den varma källan hade två funktioner. Den användes som offerkälla till Sulis Minerva, samtidigt som den utgjorde en reservoar av varmvatten för baden. Men eftersom det var en kultplats, badade man inte i själva källan.

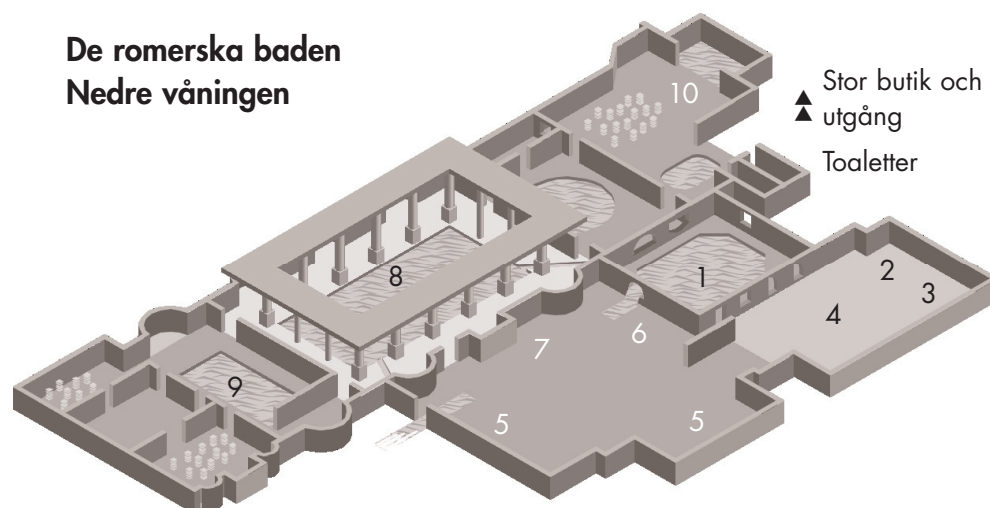
Senare utveckling

När romarna gav sig iväg förstördes det hedniska templet, och bassängerna föll ihop och begravdes. Bassängen King's Bath byggdes på 1100-talet direkt över offerkällan och användes till hälsobad och simning. På 1700-talet blev det mycket populärt att dricka brunn, och för det ändamålet uppfördes pumprummet bredvid King's Bath. Man började upptäcka delar av de romerska baden i början av 1700-talet, men då insåg man inte hur omfattande det romerska området var. Det var inte förrän på 1880-talet som större delen av de romerska baden hade utgrävts och man upptäckte vilket enormt område det sträckte sig över.

Utställningen

Här finns några av de mest berömda föremålen från det romerska Britannien utställda. Titta särskilt efter gorgonhuvudet från tempelfrontonen, gudinnan Sulis Minervas förgyllda brons huvud och föremålen som grävts upp ur offerkällan. Andra utställda föremål är altare och gravstenar med inskrifter om militära och civila personer som besökt baden från hela det romerska imperiet.

De romerska baden Nedre våningen

- 1 Offerkälla
- 2 Fynd från offerkällan
- 3 Tempel
- 4 Tempelgård
- 5 Föremål från romerska Britannien
- 6 Bräddavlopp för källan
- 7 Liten butik
- 8 Great Bath
- 9 East Baths
- 10 West Baths

Tempelgård (4)

I korridoren intill offerkällan finns många mynt, besvärjelseföremål och andra offergåvor till Sulis Minerva utställda. De upptäcktes i offerkällan 1878 och 1979-80. Området under pumprummet utgrävdes 1981-3, då man hittade en stenlagd romersk gårdsplan framför templet och några av trappstegen till templet. Ursprungligen var allt detta utomhus. Själva templet går inte att komma in i. Del av offeraltaret har rekonstruerats här på plats. Nära tempeltrappan finns det förgyllda brons huvudet från en staty av Minerva i naturlig storlek som stod i templet.

Baden

Offerkällan (1) rinner upp i en romersk reservoar som byggdes för att hålla vattnet. Romarna byggde ett välvt tak över källan. Någon gång efter den romerska tiden störtade detta tak in i källan. Omkring 1100 byggdes bassängen King's Bath över de romerska lämningarna. Bassängen har byggts om många gånger, och det du ser idag är övervägande 1700-tal och 1800-tal. Den röda färgen på stenen visar hur högt vattnet stod tidigare. Idag hålls vattennivån till där det stod på romerska tiden.

Great Bath (8), den stora bassängen, förses med varmt mineralvatten från källan. Den har trappsteg runtom, ned till den flata botten på 1,60 meters djup, som fortfarande är överdragen med romerskt bly. Romarna slog ett enormt tegelvalv över det. Delar av det kan fortfarande ses vid sidan av badet. På andra sidan finns alkover, där de badande kunde sitta och samspråka en bit från vattenkanten. Halvvägs längs den norra sidan står en fontän.

East Baths (9) bestod ursprungligen av två mindre bassänger som försågs med varmt vatten från Great Bath. De byggdes ut och konstruerades om flera gånger över en period på 350 år. Pelarna för golvvärmen (sk hypocaust) höll upp cementgolv som var dekorerade med mosaik, men tyvärr finns bara ett av dem bevarat. I det lilla halvcirkelformade badet satt de badande på stenbänken upp till halsen i vatten, som fördes från källan i ett blyrör.

I **West Baths (10)** finns en kall cirkelformad bassäng. Ursprungligen var detta ingångshallen till baden. Senare byggdes den cirkelformade bassängen som en kall bassäng där badarna kylde av sig när de kom ut ur de uppvärmda rummen intill. I likhet med East Baths var dessa ångbad, eller turkiska bad. Här finns ett fint exempel på en hypocaust. Den sista bassängen i raden är ytterligare en kall avkylningsbassäng.

Utgången från baden leder till toaletterna, butiken och pumprummet, där du kan dricka brunnsvattnet eller förfriska dig.